

Opilý lupič přepadl čtyři benzinky

Po třetím zločinu i s penězi zamířil k přítelkyni, které dlužil výživné na svou dceru

JAROSLAV PERDOCH

Ostrava – Alkohol v malých dávkách podle lékařů prospívá zdraví. Nesmí se to ale přehánět. Úplně nejhorší je dělat pod vlivem alkoholu zásadní rozhodnutí. Nyní už to ví i František Jindrák (31 let) z Frýdecko-Místku, který včera předstoupil před Krajský soud v Ostravě. Je obžalován ze čtyř ozbrojených přepadení čerpacích stanic na Frýdecko-Místku. Odnesl si padesát tisíc korun. Vše zvládl 18. září loňského roku během několika desítek minut. Hrozí mu pět až dvanáct let vězení. Peníze použil k vyrovnání dluhů na výživném, ze zbytku chtěl zaplatit ubytovnu.

Před lupičskými výpravami, které měly částečně vyřešit jeho tíživou situaci, se celý den posilňoval alkoholem. Poté v doprovodu stejně opilého kamaráda Petra Minaříka (40 let), který mu dělal řidiče a v první fázi nic netušil, vyrazil s pistolí v ruce k čerpací stanici.

„Je mi to opravdu velmi líto. Kdybych mohl vrátit čas, udělal bych to, ale už to nejde,“ řekl Jindrák, který se ke všem činům přiznal. „Co stojí v obžalobě, je pravda. Stalo se to přesně tak, jak je uvedeno,“ řekl Jindrák.

Bez práce a peněz

Jak dále Jindrák prohlásil, v té době se nacházel v zoufalé

SOUD. Za ozbrojené přepadení čtyř benzinek hrozí Františku Jindrákovi (vpravo) pět až dvanáct let vězení. Za mřížemi může skončit i jeho kamarád Petr Minařík. Ten mu – zpočátku nic netuše – dělal řidiče. Foto: Deník/Jaroslav Perdoch

životní situaci. Zaměstnavatel mu neprodloužil pracovní smlouvu a on skončil na úřadu práce. Nadělal obrovské dluhy a poprvé podle svých slov nezaplatil výživné na svou dceru. „Žil jsem den ze dne. Měl jsem nějaké brigády a snažil jsem se vydělat peníze alespoň na bydlení a výživné,“ líčil svůj příběh Jindrák. Na dotaz předsedy senátu, proč nepožádal o pomoc rodinu, jen pokrčil rameny. „Nejsem ten, který by škrábal prstíkem a prosil. Byl jsem hrdý – a na to jsem taky doplatil,“ dodal Jindrák.

Osudného zářijového dne vypil větší množství alkoholu. „Vypil jsem toho velmi mnoho. Popíjel jsem celý den, vlastně až do doby, než jsme vyjeli k první benzince,“ prohlásil Jindrák. Řidiče mu dělal Minařík, který ve všech případech čekal u čerpací stanice v nastartovaném autě. Jindrák mezitím se zbraní v ruce nutil obsluhu k vydání peněz. Některé z čerpadlařek si psychologické následky zřejmě ponese po celý život. Mířil na ně pistolí a své výhrůžky umocňoval natažením uzávěru pistole. Jedna z žen se do-

stala do takového šoku, že na jeho pokyny nedokázala vůbec reagovat. Peníze lupiči vydala až její kolegyně.

První tři loupeže Jindrák zvládl během patnácti minut. Poté vyrazil za přítelkyní, které předal dluh na výživném. „Netušila, odkud peníze pocházejí,“ dodal Jindrák.

Poslední přepadení se odehrálo ve Frýdku-Místku. V té době již policisté věděli, že jim v rajonu rádí „škodná“, a hlídali čerpací stanice. Krátce po činu oba muži zadrželi. U řidiče Minaříka dechová zkouška ukázala téměř tři promile alkoholu, podobně byl na tom i Jindrák.

Netušil?

Také Minařík u soudu prohlásil, že je mu líto, co se stalo. Na svou obhajobu, kterou potvrdil i Jindrák, uvedl, že vůbec netušil, co jeho kamarád chystá. Původně chtěl jen na benzinku pro cigarety a pivo. Když se ale Jindrák vrátil s penězi v rukou, bylo mu vše jasné. Přesto ho odvezl k další čerpací stanici. „Zazmatkoval jsem. Přemýšlel jsem, že ho příště vysadím a ujednu. Ale vždy mě přesvědčil,“ prohlásil Minařík, který před poslední loupeží kamarádovi řekl, aby přestal. Znovu se však nechal přimět k jízdě.

Také Minaříkovi hrozí sazba od pěti do dvanácti let.

Rozsudek by mohl padnout již dnes.

ZAZNAMENALI JSME

Hasiči zachraňovali parčík před vodou

Český Těšín – Všechny jednotky československých dobrovolných hasičů a jedna profesionální čerpalý od úterního odpoledne vodu v tavném parčíku Frýdecká. Po vytrvalých deštích totiž voda a bahno zatopily část areálu. Pod vodou bylo okolí rybníčku, část mostku a některé chodníky a trávník. Z rychlého zásahu hasičů neměly radost jen kachny, kterým se zde velmi daří, a menší záplava tak dočasně rozšířila jejich teritorium. (rich)

Foto: archiv města Český Těšín

Samozvaného rybáře chytili u přehrady

Frýdek-Místek – Policisté začali stíhat jednapadesátiletého muže, který před pár dny pytláčil u přehrady Olešná ve Frýdku-Místku. „Neoprávněně lovil ryby pomocí vlasce s háčkem. Přivázáno to měl k zábradlí mostku,“ popsal jeho počínání frýdecko-místecký policejní mluvčí Vlastimil Starzyk s tím, že pytlák tímto způsobem chytil tři ryby ostroretky stěhovavé, které měly na délku 43, 44 a 46 centimetrů. „Usmrcen je našla přivolaná policejní hlídka v zavazadlovém prostoru osobního automobilu Škoda Octavia, kterým samozvaný rybář přijel na místo,“ dodal Vlastimil Starzyk. (sru)

Syn vzal matce sto tisíc korun

Ostrava – O sto tisíc korun připravil svou matku devatenáctiletý mladík z Ostravy. Její byt, od kterého měl klíče, navštívil pod záminkou vyprání prádla. Z nočního stolku vzal obálku, v níž měla sto tisíc korun. Sedmatřicetiletá matka nakonec krádež oznámila policistům. Synovi v případě uznání viny hrozí až pět let vězení. (per)

Seriál o novém občanském zákoníku

Rubrika je společným projektem Deníku a internetové právní poradny Právní linka

SLOVO PRÁVNÍKA

Nový občanský zákoník zavádí staronovou superfiální zásadu, která na našem území platila až do 31. prosince 1950, kdy její existenci přerušil tzv. střední občanský zákoník z roku 1950. Uplatňování superfiální zásady je běžný standard v evropských zemích, Česká republika spolu se Slovenskem a Litvou byla určitou raritou. Podstata zásady „stavba je součástí pozemku“ je zakotvena v § 506, který uvádí, že součástí pozemku je prostor nad povrchem i pod povrchem, stavby zřízené na pozemku a jiná zařízení, včetně toho, co je zapuštěno v pozemku nebo ve zdech. Důsledky zavedení tohoto pravidla byly takové, že vlastnictví pozemku s vlastnictvím stavby na pozemku vzniklo 1. ledna 2014 v jedné osobě. Pokud bude chtít takovýto vlastník pozemek prodat, bude ho prodávat i se vším, co je jeho součástí (tedy i se stavbou). Takové splnění vlastnického práva je však možné pouze tehdy, pokud vlastníkem pozemku a stavby na něm zřízené je tažá osoba. Je celkem běžné, že vlastník pozemku je mnohdy odlišný od vlastníka stavby. Pro tyto situace se však nic nemění. Inadále zde platí oddělené vlastnictví, přičemž tyto

PETR KAUSTA.

Autor je advokát z advokátní kanceláře Kausta & Zientková & partneři.

osoby mají mezi sebou navzájem předkupní právo, které je co do délky trvání neomezené. Superfiální zásada se neuplatní pro stavby dočasné a inženýrské sítě, tyto věci jsou i nadále samostatnými věcmi v právním smyslu. Splnění vlastnictví pozemku a stavby na něm vzešlé nemusí být absolutní. Právo stavby prolamuje superfiální zásadu, a je tedy jedním ze způsobů, jak lze na cizím pozemku stavět, byť institutem dočasného charakteru.

NEZAPOMEŇTE

- ◆ Pokud je pozemek zatížen zástavním právem, lze právo stavby zřídit pouze se souhlasem zástavního věřitele.
- ◆ Právo stavby přechází na dědice i na jiného všeobecného právního nástupce.
- ◆ Smlouva o zřízení práva stavby musí obsahovat identifikační údaje o stavebníkovi a vlastníkovi pozemku, informace o stavbě a pozemku, skutečnost, zda je právo stavby sjednáno jako úplatné, nebo bezúplatné, a délku jeho trvání.

SLOVNÍK PRÁVNÍCH POJMŮ

- ◆ **PŘEDKUPNÍ PRÁVO** – z předkupního práva má prodávající povinnost nabídnout věc tzv. předkupníkovi ke koupi, pokud by ji chtěl prodat jiné osobě.

Vlastnické právo – povrch ustupuje půdě

Příběh ze života

František Malina žil spokojený život ve svém rodném domě do doby, než mu Tonda Jahoda řekl, že od 1. ledna 2014 už dům není jeho, ale Milana Borůvky, který byl vlastníkem pozemku, na němž dům pana Maliny stojí. Tonda Františkovi totiž řekl, že slyšel, že od 1. ledna 2014 v souvislosti s „novým“ občanským zákoníkem platí zásada, že „povrch ustupuje půdě“, tzn., že od 1. ledna 2014 splynulo

vlastnické právo jeho domu s vlastnickým právem pozemku pana Borůvky, čímž se vlastníkem jeho domu stal právě pan Borůvka ze zákona. Vystrašený pan Malina se s prosbou o pomoc obrátil na internetovou právní poradnu www.pravnilinka.cz.

KDE V NOZ PRÁVNÍ ÚPRAVU NEOPRÁVNĚNÉ STAVBY NALEZNETE?

§ 506-507 v části první, hlavě čtvrté, dílu třetím Zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Právo stavby nalezneme v § 1240-1256.

RADY PRO PANA MALINU

- Tonda Jahoda samozřejmě pravdu neměl. Kdyby byla takto bez dalšího aplikovaná superfiální zásada, došlo by v mnoha případech k uvlastnění, což je nepřipustné.
- Pokud k 1. lednu 2014 byl vlastník pozemku odlišný od vlastníka stavby na něm zřízené, nemění se vůbec nic.
- Nově tato odlišná vlastníci mají mezi sebou navzájem předkupní právo, které nelze smluvně vyloučit ani omezit.

CO JE NOVÉHO V OBLASTI POZEMKOVÉHO PRÁVA

Jaký vliv má superfiální zásada na katastr nemovitostí?

● **Katastr nemovitostí je nerozlučně spjat s pozemkovým právem, a i tady dochází k určitým změnám. Do katastru nemovitostí se nově budou zapisovat:**

1. pozemky (v případech, kdy vlastníkem pozemku a stavby na něm zřízené je tažá osoba)
2. stavby, které nejsou součástí pozemku
3. právo stavby
4. bytové jednotky (které budou mít nově dva režimy)

V prvním (nejjednodušším) případě bude vlastnictví pozemku uvedeno na jednom řádku (doposud se oddělovalo vlastnictví pozemku a vlastnictví stavby na něm vzešlé). V druhém případě se nic nemění, i nadále budou v katastru nemovitostí dva řádky s rozlišnými vlastníky pozemku a stavby. Právo stavby je zapisováno do části B. Bytové jednotky budou mít nově dva režimy, a to podle toho, za jakého zákona vznikly, jestli podle zákona o vlastnictví

bytů, nebo podle nového občanského zákoníku.

O dalších novinkách, které se týkají katastru nemovitostí, bude řeč v jednom z následujících článků.

Právo stavby

● Povaha

V zemích, ve kterých je uplatňován princip „stavba je součástí pozemku“, existuje v různých modifikacích institut práva stavby. Právo stavby je jeden ze způsobů, jak stavět na cizím pozemku. Z uvedeného vyplývá, že se jedná o výjimku ze superfiální zásady. Z práva stavby vyplývá oprávnění jiné osoby mít na povrchu nebo pod povrchem pozemku stavbu, přičemž nezáleží na tom, zda je stavba již zřízená, nebo se má teprve stavět. Právo stavby je věcí nemovitou a stavba je jeho součástí. Co do stavby vyhovující právu stavby má stavebník (osoba, v jejíž prospěch bylo zřízeno právo stavby) stejná práva jako vlastník; pokud se jedná o jiné užívání pozemku zatíženého právem stavby, má stejná práva jako poži-

vatel (může si např. brát plody ze stromů). Samotná stavba zřízená na základě práva stavby nelze převést ani zatížit, zatížit nebo převést lze právo stavby jako takové. Právo stavby nemusí být zatížen pouze pozemek, který je nutný pro zřízení stavby, ale také například pro přilehlé pozemky, které jsou nutné pro obslužnost stavby apod.

● Vznik

Právo stavby se nabyvá smlouvou, vydržením nebo např. rozhodnutím soudu. Smlouvou se právo stavby nabyvá zápisem do katastru nemovitostí. Smlouva o zřízení práva stavby musí mít písemnou formu, to platí i pro její změny a zrušení.

● Délka trvání práva stavby

Je v dispozici stran, na jak dlouho si právo stavby zřídí. Zákon stanovuje jen maximální délku trvání, a to 99 let. Poslední den trvání práva stavby musí být patrný v katastru nemovitostí.

● Úplatnost práva stavby

Právo stavby lze zřídit bezúplatně

i úplatně. Pokud je právo stavby sjednané jako úplatné, přičemž úplata bude probíhat opakovaně, nesmí smlouva obsahovat ujednání, podle kterého změny výše stavebního platu (odměna) závisí na nejjistě budoucí události. Přípustné však je ujednání, kterým se reflektuje inflace nebo naopak deflace.

Jak se změní právní poměry po zániku práva stavby?

Předem je stanoveno, že i v průběhu trvání práva stavby má stavebník předkupní právo k pozemku, který je právem stavby zatížen.

Totéž platí také pro vlastníka pozemku vůči stavebníkovi. Při zániku práva stavby je na dotčených osobách, jakým způsobem se vyrovnají. Po uplynutí doby trvání práva stavby (maximálně 99 let) má stavebník (jeho právní nástupci) právo požadovat náhradu. Náhrada činí polovinu hodnoty stavby v době zániku práva stavby.